

Jeugdzon, bron van energie?

(Mei 2012)

De jeugd heeft de toekomst, maar de toekomst heeft niet zoveel jeugd meer. De bevolking vergrijsst, haart uit, verkaalt en valt uit. Krimp, terwijl we steeds langer worden. We mogen, moeten langer door, de pensioenleeftijd schuiven we voor ons uit, maar we mogen niet langer leren. Langstudeerders krijgen boetes opgelegd, mogen een hoger lesgeld betalen en een tweede studie, tja als je de hersens mee hebt en de centen tegen... dat maakt dat de centen op korte termijn, het winnen van het verdiepen van de kenniseconomie op de lange termijn.

Zelf heb ik de bodem van de kan van kennis nog nooit gezien, voor zover je dat al kunt zeggen zo statistisch bezien, halverwege het leven. Kennis smaakte in mijn tienerjaren naar levertraan. Ergens halverwege in de puberteit ben ik een jaartje blijven steken. Een leraar van de mavo kwam plechtig 'leed aanzeggen' toen mijn vorderingen een jaartje over mochten blijven. Wel verwacht overigens, want moeders zat in de medezeggenschapsraad en werd door de directeur op de hoogte gehouden van de 'voortgang', die ik nu maar tussen aanhalingstekens schrijf. Want alles was belangrijk, behalve dat gesuf boven een boek. Ach, zo denkt nu eenmaal een puisterig puberbrein vol van meëters, die op dat moment wel uitgegeten waren op het weten.

Nu, de jeugd ver voorbij, zie ik verslagen van verslagen studenten voorbij komen en verkoop studiemateriaal in geniet papierformaat en zie het onderwijs veranderen. Klassikaal is nu vooral een samenwerken in groepjes geworden, waarbij de docent niet meer de trainer, maar de twitterende coach is aan de zijlijn. Lessystemen zijn veranderd. Zo geeft het cowboyachtige Lucky Luke Daltononderwijs een ontluikend doorkijkje in de Vensterschool, die vanwege de bezuinigingen al de ondergebrachte bibliotheek kwijt is. Was in mijn herinnering de leraar een geblazerde man, wit van krijt die een bord vol kalkt en dit heel lang vol heeft kunnen houden omdat kalk nu eenmaal sterke botten geeft, thans wordt een whiteboard volgeschreven met een marker of wordt via een printscreen van een smartboard, de oefenstof op facebook gezet. **Hoe** het onderwijs moet worden gegeven, welke vernieuwingen in het systeem worden geïmplementeerd, blijkt helaas belangrijker dan het concrete **wat** de leerling aan het eind van de schoolperiode zou moeten kunnen.

Ach, wat kan ik eigenlijk zelf? Ach, dat is ook vaak strompelen en struikelen, zo ook over die oude, massieve boomstronk in de tuin, die ik met m'n anti-praktische inslag afgelopen weekend vol ijver vol gaatjes heb geboord zodat de rot iets sneller gaat, wat het stervingsproces bespoedigd. Toen daarbij de boor afknapte nadat het zich onwrikbaar in het hout had vastgeschroefd, werd ik door een buurvrouw fijntjes op stee gewezen met een 'je hebt toch wel een houtboor gebruikt?' Keek in m'n borensetje waar de grootste metaalboor een gebroken leegte had achtergelaten... Zie mezelf mentaal tot wrakhout geknakt, online een boek bestellen met de veelzeggende titel 'Ik doe het zelf wel', een klussenboek geschreven door een vrouw, als antwoord op het programma 'Help, mijn buur is klusser'.

Dat **wat** en **hoe** is in m'n eigen denkpatroon aardig wortel aan het schieten. Hoe het op papier moet daarover pen ik met het toetsenbord wel t ain en aander, maar wat daar concreet voor nodig is, tja

dat blijft in vage, dokege mist hangen. Als **watt** met twee t's geschreven mag worden dan wordt het een ander verhaal! Dan wordt het ineens een energiek relaas. Over beweging, over stroom over verbinding, over relaties, met spannende vragen als: Zien we een zon in elkaar of bekijken we de ander als een vreemde ouderwetse fossiel die we het liefst het licht benemen? Als ik in dit verband, die verbonden is aan de toekomst, denk aan jeugd dan gaan gedachten met me aan de loop. Van fossiele macht naar zonnekracht! Dat de jeugd een zonnetje is, maar op een partijbijeenkomst 'zin in 2014', wat nu dankzij Wilders nu al in september is, schoof ik aan bij een workshop 'de toekomst van de Jeugdzorg'. Een zaaltje vol deprimerend geneuzel **hoe** de jeugdzorg functioneert met een hoog kastje, naar muurstuur gehalte tussen instanties die de jongeren eigenlijk niet willen hebben, maar het bijbehorende rugzakje met geld duidelijk wel. Gesleep van probleemuig tussen instanties die wel weten **hoe** het zit maar niet weten **wat** nodig is om vroegtijdig eventuele problemen te kunnen ondervangen, want de gezinscoach staat aan de zijlijn papieren in te vullen. Jeugdzorg, geen energiebron waar je blij van wordt. Of eigenlijk toch wel, er ging een onder- en bovenstroom van Happy Energy door me heen, dat ik altijd genoten heb van een fatsoenlijke onbezorgde opvoeding die mijn ouders me meegaven, dat zichtbaar is op het schilderij dat "leven" heet en dat ik met een typische kwast -waar ik mezelf maar mee identificeer- streep voor streep, fijn, soms grof, vaak contrastrijk in kleur met zwart/witte invloeden, in richtingbepalende vrijheid m'n eigen ideeën heb mogen invullen. Ook anderen lieten er hun streken achter.

Richting bepalend, richting gevend. Opvoedende ouders, familie en vrienden mag ik ze -niet oneerbiedig bedoeld- vergelijken met een draaiwielmeter in de meterkast? Richting bepalend, richting gevend, of neemt u alleen maar? Schijnend en schrijnend, contrastrijk in één persoon, weergegeven als dat sympathiek wiertje in die meterkast van gevoel, dat het symbolisch, treffend zo mooi weergeeft. Dat treft. Dat weer, dat geregeld alle kanten opdraait. Soms draait het voort en voort, neem je meer dan je kunt geven. Als de kou je overvalt en je licht zoekt in de duisternis. Dan was je, kook je, zonder te beseffen waar die energie nu eigenlijk vandaan komt. Da's eigenlijk zonde, jeugzonde. Je zet apparaten aan, waar je eigenlijk wel zonder kunt. Want zeg nu zelf? Geeft die smartphone met internetverbinding je datgene of die wereld, aan je voeten waar je naar op zoek was toen je het in een ogenblik van zwakte kocht? Of geeft dat slechts een geestelijk klein bereik weer, dat kwekkend in lege woorden uitvalt in die overvolle bus met een tas naast je op de stoel, terwijl je de ander niet ziet staan.... Of kijkend naar dat veel te grote plasmascherm waar je, na het kijken van een potje tennis eigenlijk naar de fysio moet omdat je nek het heen- en weer gedraai van je hoofd niet meer kan verdragen?

De jeugd, ik zie ze donderjagen over straat, met iets teveel brommergeluiwammes... Je zal ze verdorie toch eens plakken achter dat behang! Maar ja, dan kijk je alle dagen tegen die bobbel aan die met geen penseel glad te strijken zijn.

Nee, dan maar een alternatieve pedagogische straf verzinnen. De jeugd, bron van energie, maar soms en al te vaak wil je ze gewoon het dak op sturen. Ach, en als je dan toch die ladder opgaat, neem gelijk even een dopsleutel mee en schroef die zonbron van jeugdigheid zwevend boven de pannen. Die jeugdzonderzon bloeit en groeit op tot een heerlijk stralende jeugdzon!